

29.09.2021

Викладач: **Малець Наталя Олексіївна**

Предмет: **Живопис**

Група № 42

Урок № 9-10

Тема уроку: Жанри живопису.

Мета уроку: освітня: закріпити знання учнів у вивченні живопису ;

виховна: виховання акуратності;

розвитку: логічного та аналітичного мислення, просторової уяви.

Тип уроку: практична робота.

Обладнання та засоби навчання: презентація, картки-завдання

ХІД УРОКУ

ЖАНР (франц. від лат. – рід, вид)- стійкий різновид художнього твору, що склався історично. В образотворчому мистецтві основні жанри визначаються за предметами зображення.

Портрет (від франц. “portrait” – зображувати) – жанр, присвячений зображенню певної людини або групи людей, які існували чи існують у дійсності.

Портрет – зображення конкретної людини або групи людей. Портрети розрізняють за призначенням, специфікою форм і характером виконання: станкові (картина, бюст, графічний аркуш) і монументальні (монумент, фреска, мозайка); парадні та інтимні; сатиричні (шарж); портретні рельєфи на меморіальних дошках, медалях; мініатюри; автопортрети.

Він здавна вважається особливим, а подекуди навіть вищим родом мистецтва, “барометром” його стану. І тому, можливо, жоден із жанрів образотворчого мистецтва не привертав до себе стільки уваги, не викликав стільки глибокої зацікавленості, не збуджував запеклих суперечок.

Як відомо, найважливіший критерій портретності – схожість зображення з оригіналом. Але вона досягається не тільки вірним відображенням зовнішності тієї чи іншої особи, але й розкриттям її духовної суті, діалектичною єдністю

індивідуальних і типових рис, які відтворюють епоху, соціальне середовище, національність тощо.

Історично створювалася різноманітна типологія портрета. Залежно від призначення, особливостей зображення персонажів, розрізняють портрети монументальні, парадні, станкові, інтимні, мініатюру; погрудні, у повний зріст; анфас, у профіль та інші.

За кількістю персонажів портрети розподіляються на індивідуальні, подвійні та групові. Специфічним жанром портрету є автопортрет.

Рухомість жанрових меж портрету надає можливості в одному творі поєднувати його з елементами інших жанрів. Наприклад, портрет-картина, де портретований постає у взаємозв'язку з речами; які його оточують, з природою, архітектурою; портрет-тип – збірний образ, структурно близький до портрету.

Можливість виявлення в портреті не тільки високих духовно-моральних якостей людини, але й негативних рис обумовила появу портретної карикатури-шаржу.

Портретний жанр виник ще в мистецтві рабовласницької формaciї (Давнього Єгипту, Греції, Риму), переживши тривалий занепад у середні віки, з новою силою розвинувся в епоху Відродження і особливо в творчості Леонардо да Вінчі, Рафаеля, Тіціана, Рембранда, П.П.Рубенса, А.Ван Дейка, С.Купера, Я.ван Ейка, Веласкеса, Н.пусена, Ф.Гойї та інших.

В умовах економічного й культурного підйому в XVII столітті у вітчизняному мистецтві набувають широкого розповсюдження портрети-парсуни, які відрізнялися ще умовно іконописним характером. Інтенсивний розвиток світського портрету в XVIII столітті (особливо полотна І.М.Ніктіна, О.П. Атропова) підняв його на рівень вищих досягнень сучасного світового портретного живопису (творчість Ф.С.Рокотова, Д.Г. Левицького, В.Л.Боровиковського).

Традиції реалістичного портрету були продовжені та розвинені видатними майстрами XIX століття: К.П.Брюловим, В.А.Тропініним, О.А.Кріпенським, Т.Г. Шевченком, В.Г. Перовим, І.М. Крамським, І.Ю.Рєпіним, В.О. Сєровим та іншими.

Портретний жанр ХХ століття відрізняється новими якостями. З одного боку він розвивається й удосконалюється в кращих традиціях світового реалістичного живопису минулого, з іншого – виявляються складні суперечливі тенденції мистецтва найновішого часу, відбуваються пошуки нових засобів вираження складної духовної суті сучасної людини (П.Піккасо, А.Матісс, А.Модільяні та інші).

Серед сучасних художників-портретистів відомі українські майстри живопису: А.І.Монастирський, Ф.Г.Кричевський, Г.С.Меліхов, О.О. Шовкуненко, І.І. Труш, М.М. Божій, С.О. Григор'єв, В.І.Зарецький, П.Г.Волокидін, М.Г.Дерегус та інші.

Виконаний конспект надіслати на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net